

Силабус
вибіркового освітнього компоненту

РОЛЬ БУХГАЛТЕРА У БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

Назва дисципліни:	<i>Роль бухгалтера у бізнес-середовищі</i>
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=2891
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра обліку і оподаткування
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Ковальова Тетяна Володимирівна, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	0632623636
E-mail:	kovaleva64@ukr.net

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування у здобувачів рівня професійних знань з проблем взаємодії бухгалтера з зовнішнім бізнес-середовищем, певних спеціальних знань базової економічної термінології, розуміння основ функціонування бізнесу та управління ним, визначення ролі бухгалтера на підприємстві, його прав і обов'язків.

Предметом є теоретичні та практичні аспекти організації діяльності фахівців у сфері бухгалтерського обліку з урахуванням вимог сучасного бізнес-середовища.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомити здобувачів освіти із структурою, змістом, характером і специфікою їхньої майбутньої професійної діяльності;
- дати уявлення про перспективність кар'єрного зростання, необхідність та привабливість професії бухгалтера у сучасному бізнес-середовищі;
- розкрити вимоги до майбутніх фахівців та шляхи досягнення високого професійного рівня;
- ознайомити студентів з історією розвитку професії бухгалтера та становлення «Бухгалтерського обліку» як науки в системі економічних дисциплін;
- сформуванню у здобувачів систему знань щодо основ законодавства з обліку, аудиту й оподаткування.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: бухгалтерський облік, фінансовий облік, економіка підприємства, інформаційні системи і технології в обліку, аудиті та оподаткуванні

Компетентності, яких набуває здобувач:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання;
- здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків;

– демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

- розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;
- вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття;
- розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК «Особливості сучасної економіки в Україні. Поняття бізнесу та бізнес-середовища»	2	0,5
	ПР «Особливості сучасної економіки в Україні. Поняття бізнесу та бізнес-середовища»	2	0,5
	СР «Права, обов'язки і відповідальність працівників облікової служби»	9	13
2	ЛК «Комерційні суб'єкти господарювання»	1	0,5
	ПР «Комерційні суб'єкти господарювання»	1	0,5
	СР «Організація системи бухгалтерського обліку на підприємстві з метою забезпечення економічної безпеки та ефективної діяльності»	10	13
3	ЛК «Некомерційні суб'єкти господарювання»	1	0,5
	ПР «Некомерційні суб'єкти господарювання»	1	-
	СР «Міжнародні стандарти освіти професійних бухгалтерів. Стан та перспективи розвитку бухгалтерії онлайн».	10	12
4	ЛК «Зовнішнє середовище суб'єктів господарювання»	2	0,5
	ПР «Зовнішнє середовище суб'єктів господарювання»	2	0,5
	СР «Блокчейн в обліку та аудиті»	9	13
5	ЛК «Внутрішнє середовище суб'єктів господарювання»	2	-
	ПР «Внутрішнє середовище суб'єктів господарювання»	2	0,5
	СР «Діджиталізація робочих місць: автоматизація та обслуговування бізнес процесів»	10	12
6	ЛК «Ретроспективи становлення і розвитку бухгалтерського обліку і контролю»	2	0,5
	ПР «Ретроспективи становлення і розвитку бухгалтерського обліку і контролю»	2	0,5
	СР «Діджиталізація бухгалтерського обліку як ефективний метод управління»	10	13
7	ЛК «Позиціонування бухгалтерського обліку в системі	2	0,5

	економічних відносин»		
	ПР «Концепція бенчмаркетингу в системі бухгалтерського обліку»	2	0,5
	СР «Економічна сутність та особливості аутсорсингу в обліку»	10	12
8	ЛК «Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні»	2	0,5
	ПР «Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні»	2	0,5
	СР «Сучасні цифрові технології в обліку і аудиті»	10	12
9	ЛК «Права, обов'язки і відповідальність працівників облікової служби підприємства»	2	0,5
	ПР «Етичні аспекти професійної діяльності бухгалтера»	2	0,5
	СР «Використання електронного документообороту та шляхи забезпечення збереження інформації»	10	12
УСЬОГО за дисципліною		120	120

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): -

Методи навчання:

- словесний (лекція, пояснення, розповідь);
- наочні (ілюстрація, демонстрація);
- практичні (різні види вправ і завдань, виконання розрахунків);
- пояснювально-ілюстративні (пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами, презентація);
- репродуктивний (виконання різного роду завдань за зразком);
- самостійна робота.

Система оцінювання та вимоги.

Поточний контроль базується на оцінці результатів вивчення теоретичних питань і виконання завдань практичних занять. Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальну шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Поточний контроль проводиться у формі опитування, виконання тестових і практичних завдань за кожною темою. Тематична письмова самостійна робота у формі реферату.

Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання.

1. Залік проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних занять.

2. До заліку допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни:

- були присутні на всіх аудиторних заняттях (лекції, практичні);

- своєчасно відпрацювали всі пропущені заняття;

- набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не менше 36 балів, що відповідає за національною шкалою «3»);

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 36 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

3 Оцінювання знань здобувачів при складанні заліку здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

4. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка, що враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

5. Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться за формулою:

$$PK^{екз} = 0,6 \cdot K^{поточ} + 0,4 \cdot E,$$

де $PK^{екз}$ – підсумкова оцінка успішності з дисциплін, формою підсумкового контролю для яких є екзамен;

$K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю (за 100-бальною шкалою);

E - оцінка за результатами складання екзамену (за 100-бальною шкалою).

0,6 і 0,4 – коефіцієнти співвідношення балів за поточну успішність і складання екзамену.

6. За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1. Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

6.2. Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3. Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література.

Основна

1. Позов С. Бухгалтер, якому довіряють . Видавництво Баланс-Клуб ., 2017.
2. Засадний Б. Розвиток бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю діяльності підприємств в умовах застосування МСФЗ. – Кондор., 2018.-304 с.
3. Інтерактивна бухгалтерія. Щоденна бухгалтерська газета [URL: http://www. interbuh. com.ua/ua/](http://www.interbuh.com.ua/ua/)
4. Кодекс етики професійних бухгалтерів. URL: https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics_ukr.pdf
5. Бралатан В.П. Гуцаленко Л.В., Здирко Н.Г Професійна етика. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 252с.

Допоміжна література

7. Кіндрацька Л.М. Нова ідеологія формування бухгалтерської професії в Україні / Л.М. Кіндрацька // Школа професійного бухгалтера. – 2019. – № 11(106). – С. 12-14.
8. Петрик О.А. Проблеми підготовки та підвищення кваліфікації бухгалтерів і аудиторів в Україні / О.А. Петрик // Школа професійного бухгалтера. –2018. – № 10(94). – С. 38-39.
9. Кірейцев Г.Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки : монографія / Г.Г. Кірейцев. – Житомир : ЖДТУ, 2017. – 236 с.

Інформаційні ресурси

1. Бухгалтер 911 : сайт для бухгалтерів. URL: <https://buhgalter911.com/uk/>
2. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета : веб-сайт. URL: <http://vobu.ua/>.
3. Платформа Ліга: Закон : веб-сайт. URL: <http://www.ligazakon.ua/>
4. Офіційний веб-портал Верховної ради України : веб-сайт. URL: <http://rada.gov.ua/>.

5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

6. Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітичний журнал : веб-сайт. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/>.

Розробник силабусу

навчальної дисципліни

Тетяна КОВАЛЬОВА

Завідувач кафедри

Тетяна КОВАЛЬОВА